

Grote contrasten!

Wat kan het contrast groot zijn! Misschien blader je deze dagen zo eens wat terug in je foto-album. Of je bekijkt op je computer de foto's die je maakte. De tegenstellingen kunnen héél scherp zijn. Terwijl je nu volop in de zorgen zit, over je baan, die op de tocht staat, zie je de foto van dat personeelsfeestje, toen er nog een vuiltje aan de lucht was. Of je denkt terug aan de dag, dat je je vaste aanstelling kreeg. Wat een blijdschap!

Je ziet de foto's van vorig jaar Kerst, en je zegt: 'Kijk, daar was hij nog bij, daar was zij nog bij. Het leek toen allemaal zo goed te gaan, wat waren we allemaal blij! Maar goed dat we toen niet wisten hoe het verder zou gaan...'

Als je terugkijkt in de tijd, wat kunnen er dan een tegenstellingen zijn! De stralende foto's van je huwelijk, wat kunnen die later een gemengde gevoelens bij je oproepen. En het is precies dat contrast, die tegenstelling, die in deze Psalm aan de orde komt. Het is de tijd ná de Babylonische ballingschap. Zeventig jaar lang zat het volk van Juda gevangen, ver van huis, ver van Jeruzalem, ver van het beloofde land. En het volk had maar één grote droom: ooit weer terug kunnen, ooit weer naar Israël, ooit weer Jeruzalem opbouwen!

En toen, op een dag – in onze jaartelling 538 voor Christus – werd die droom werkelijkheid! Koning Kores, de nieuwe koning, vaardigde zijn wet uit, het Edikt van Kores, en iedereen mocht terug naar huis! Het leek te mooi om waar te zijn! Zo begint deze Psalm ook: 'Toen de HERE de gevangenen van Sion deed wederkeren, waren wij als degenen die dromen. Toen werd onze mond vervuld met lachen, onze tong met gejuich. Toen zei men onder de heidenen: "De HERE heeft grote dingen bij hen gedaan!" De HERE hééft grote dingen bij ons gedaan, wij waren verheugd!' De Joden, ze zien zichzelf weer lopen, als op een stralende foto, als in een feestelijke film. We mochten terug! We waren vrij, eindelijk vrij! We konden het níét op, de vreugde, de verwondering, de dankbaarheid!

De bevrijding in 1945

Dat was tóén... Maar helaas, dat is niet zo gebleven. Terug in Juda bleek de realiteit veel weerbarstiger dan iedereen had gedacht. De wederopbouw van Jeruzalem, die kwam niet echt van de grond. Er was tegenstand, vijanden, en er was tegenslag. En tot overmaat van ramp ook nog de éne slechte oogst na de andere. Ook in het boekje Haggai wordt daarover verteld. Honger, dat is de realiteit! Honger, armoe, vijandschap. De blijdschap is omgeslagen in verdriet. De hoop is omgeslagen in wanhoop. Hoe moeten we verder? Wat kunnen we nog? Het lijkt wel alsof alles tegenzit!

Dat is de situatie. En in die situatie wordt deze Psalm gecomponeerd. De Heilige Geest schakelt deze dichter in, om juist nu te zeggen, te zingen wat er gezegd moet worden, en wat er gezongen moet worden.

1. Vergeet niet de grote daden van God!

Je zou je kunnen voorstellen, dat een dichter in deze situatie vooral een klaaglied schrijft. 'HERE, hoe moet het?

Ziet U onze ellende niet?! O God, doe er wat aan!'

Maar het eerste wat deze dichter doet, dat is: teruggrijpen op die mooie momenten. Herinneren aan de hoogtepunten. Deze dichter bladert terug in het geheugen van zijn volk, en hij wijst op de foto's van de bevrijding. En dat doet hij niet voor niets!

'Onze God is groot!' Dat is wat hij zegt. 'Onze God is een God van wonderen! Hij is de Almachtige! Hij heeft ons uit de diepste diepten weer omhooggehaald! Hij is Koning! Hij regeert, en niemand anders! Zelfs de heidenen, de niet-Joden, hebben het gezegd: 'De HERE heeft grote dingen bij hen gedaan!'

Oudejaarsavond is zo'n moment van terugblikken, van herinnering. En nu komt het erop aan, gemeente, dat wij letten op wat God gedaan heeft! Dat wij het zien, de wonderen die Hij heeft verricht. Dat geldt in je eigen leven. Wat heeft Hij je gegeven? Gezondheid. Lieve mensen om je heen. Leven in een land waar vrijheid is, en vrede, nu al ruim 64 jaar lang, dat is uniek in de geschiedenis. Het zou een klap zijn in het gezicht van God, als we dat allemaal zouden vergeten. Of als we het heel vanzelfsprekend zouden gaan vinden. 'Nou ja, dat we hier geen oorlog hebben, ja, dat is gewoon zo...' Wat zouden mensen uit andere delen van de wereld ervoor over hebben, om hier te mogen wonen! Wat hebben ze ervoor over, vaak een enorme som geld, en levensgevaar en ontberingen, om op wrakke bootjes de Middellandse Zee over te steken om in Europa te kunnen komen. En om vervolgens meteen teruggestuurd te worden... Wij kunnen in Europa natuurlijk niet de hele wereldbevolking opvangen, maar laten we op z'n minst intens dankbaar zijn, dat we hier mogen wonen, en leven en werken, in vrijheid, in vrede, in welvaart.

Wat heeft de HERE je gegeven? Je geloof! Dat is een geschenk: je geloof. Dat je Hem mag kennen, dat is een voorrecht, een bijzondere genade.

Wat heeft Hij gegeven? Zijn Zoon! We hebben Kerst gevierd! Hij gaf het liefste wat Hij had: Jezus! Zijn eigen Kind! En Jezus, Hij kwam! Hij gaf Zichzelf! Hij offerde Zich op! Hij gaf Zijn leven, voor ons! Voor u, voor jou, voor mij. 'De HERE hééft grote dingen bij ons gedaan, wij waren verheugd!' En terecht!

Op Oudejaarsavond is dat onze belangrijkste opdracht: God danken! God eren om alles wat Hij heeft gegeven! Niet alleen in het afgelopen jaar, maar in de hele geschiedenis! En ook in ons persoonlijk leven. Doe het maar vanavond! Maak er maar een lijst van, al die zegeningen. 'Tel uw zegeningen, tel ze één voor één.'

2. Klaag gerust je nood bij je hemelse Vader

En dan? Betekent dat dan, dat je de problemen maar weg moet wuiven? Dat je nooit je nood mag klagen? Gelukkig niet, gemeente. Juist hier, in het huis van God, mag je ook je nood aan de voeten van de Heiland brengen. Juist hier, en zeker ook op Oudejaarsavond, mag je je hart uitstorten voor je hemelse Vader. Die mensen, daar in Juda, die hebben alle moed verloren. Honger, armoe, overal vijanden. 'Wat moeten we doen?'

En daarom gaat dit lied verder, in vers 4: 'HERE, wend ons lot, als beken in het Zuiderland.' De 'Negev', dat staat er letterlijk, 'beken in de Negev'. De negev, dat is de woestijn. En hoe gaat dat in de woestijn. Daar heb je de wadi's. Dat

zijn van die droge beekbeddingen. Ze staan bijna altijd droog, op een paar dagen per jaar na. Dan komt de regen, en in de woestijn wordt die regen totaal niet opgenomen door de droge grond. Dus al het water stroomt meteen naar die beekbedding. En in een mým van tijd verandert de beek van een kurkdroge bedding in een woest kolkende watermassa.

'HERE, wend ons lot, als beken in het Zuiderland.' Een grotere verandering kun je je haast niet voorstellen! En dat mág je dus bidden! God hééft Zijn trouw toch al laten zien, toen die ballingen uit Babel terugkeerden? Dat was óók onvoorstelbaar! Zou God dan niet opnieuw uitkomst kunnen geven? Zou íéts voor de HERE te wonderlijk zijn? 'HERE, wend ons lot, als beken in het Zuiderland. Kom, HERE, kom! En doe Uw werk!'

Bid het maar! En verwacht veel van God! Ook als u misschien nu door een moeilijke tijd heengaat, als 2010 voor u begint onder een dicht bewolkte hemel, ga met al uw nood naar de HERE! En jij, leg alles wat je bezighoudt neer voor God! Dat is het tweede, dat in deze Psalm naar voren komt.

3. Ga aan het werk, in vertrouwen op God

Terugzien op Gods grote daden. Bidden om uitkomst. En ten derde gaat de dichter dan ook aan de slag. Want als God trouw is geweest in het verleden, en als wij nu al onze nood bij Hem hebben neergelegd, dan mag je toch, vol vertrouwen, aan het werk! Al is het onder tranen. Vers 5: 'Wie met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien. Hij gaat al wenende voort, die de zaadbuidel draagt; voorzeker zal hij komen met gejuich, dragende zijn schoven.'

Om deze verzen echt te kunnen begrijpen ga ik u voorlezen uit een verslag van een zendeling, Dell Tarr, die jarenlang werkte in de Sahel, dat grote steppegebied net ten zuiden van de Sahara-woestijn in West-Afrika. Gedurende vier maanden is er regen: mei, juni, juli en augustus. De rest van het jaar is het er kurkdroog. Geen druppel regen. In die vier maanden moet het gebeuren. De boeren verbouwen dan sorghum, of kafferkoren.

'Oktober en november, dat zijn heerlijke maanden. De schuren zijn vol. Het graan wordt gemalen en er wordt een dikke pap van gekookt. De mensen draaien daar balletjes van, halen het door een heerlijke saus, en eten net zoveel tot ze vol zitten. Op die volle maag kunnen ze 's nachts heerlijk slapen. In december wordt de voorraad al kleiner. De meeste gezinnen ontbijten niet meer. In januari eet bijna iedereen nog maar één keer per dag. In februari wordt ook die maaltijd kleiner. In maart zie je de eerste ziekteverschijnselen, vooral bij de kinderen. Op een halve maaltijd per dag red je het niet, dat gaat niet lang goed. April,' zo schrijft Dell Tarr, 'april is de maand waar ik nog altijd gruwelijke herinneringen aan heb. 's Morgens bij het ochtendgloren hoor je de baby's al huilen. De meeste dagen gaan voor de mensne voorbij met alléén 's avonds één kopje dunne pap. En dan, onvermijdelijk, gebeurt het. Op een dag rent er een jongetje van zes, zeven jaar, opgewonden naar zijn vader. "Papa! Papa! We hebben graan! We hebben koren!"

"Jongen, je weet toch dat we al weken bijna geen graan meer hebben?" "Jawel, we hebben het wel!" roept de jongen. "In de hut waar de geiten staan, daar hangt een leren zak aan een balk, ik ben omhooggeklimmen en ik heb zelf gevoeld. Het zit erin, pap, echt waar! Mama kan nu weer deeg amken, en van die lekkere balletjes, en dan kunnen we weer lekker slapen!" Dan staat die vader daar, en hij kijkt zijn zoon verdrietig aan. "Jongen, dat kunnen we niet doen," legt hij zachtjes uit. "Dat graan, dat is voor

volgend jaar. Die zak die daar hangt, dat is voor ons het verschil tussen leven en dood. We wachten op de regen, en dan moeten we het gebruiken."

Als dan de regen komt, eindelijk, in mei, dan ziet de jongen, hoe zijn vader de zak van de balk haalt, en het meest onbegrijpelijke gaat doen, wat hij zich ooit kan indenken.

Dat kostbare graan, waar ze zó heerlijk van kunnen eten, dat gooit hij weg! Hij strooit het zo maar uit in de modder! Waarom? Omdat hij gelooft in de oogst! Het zaad is van hem. Hij kan ermee doen wat hij wil. dat zaaien, dat uitstrooien van het zaad, dat doet hem zóveel pijn, dat hij huilt. En dat is, wat de Afrikaanse predikanten zeggen, als ze preken over Psalm 126: "Broeders en zusters, dit is Gods wet van

de oogst. Verwacht niet dat je blij kunt oogsten, als je niet met tranen hebt gezaaid."

Vanavond is het Oudejaarsavond. We kijken terug, en we kijken vooruit. En God vraagt aan ons, aan u, en aan mij: 'Vertrouw je Mij? Vertrouw je erop dat Ik met je mee zal gaan, de toekomst in? Durf je datgene wat je zélf hebt uit handen te geven, omdat je gelooft in de oogst? Omdat je gelooft in Mij?'

Zelf de dingen uit handen geven. In de Bijbel staat het verhaal over dat jongetje, dat vijf broden had en twee vissen. Hij gaf ze uit handen, hij gaf ze aan Jezus. Toen had hij niks meer. Maar Jezus deelde van die broden en van die vissen, en dat jongetje kreeg méér dan hij ooit had gedacht. En die duizenden mensen om hem heen, die kregen ook van die broden, en van diezelfde vissen. Want bij Jezus waren ze in goede handen, in goddelijke handen.

De dichter van Psalm 126 leert ons, om terug te kijken in verwondering en vooral goed te letten op het werk van God. Hij leert ons ook om te bidden, om onze nood te klagen aan de troon van de genade. En Hij leert ons om rustig aan het werk te gaan voor God, en voor je gezin, en voor de mensen om je heen. Zaaien, geven, het in Gods handen leggen. 'Wie met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien.' We zullen verrast staan!

5. Kijk uit naar de grote oogst!

Nog één detail. Als u ene Bijbel bij de hand heeft, ziet u dan, wat er boven deze Psalm staat? 'Een bedevaartslid.' Deze Psalm werd gezongen door de pelgrims, als ze op weg waren naar Jeruzalem, naar één van de grote feesten in de tempel. Als je onderweg bent naar de ontmoeting met God, dan mag je vertrouwen op Zijn trouw. Hij hééft al laten zien hoe goed Hij is. Hij heeft Zijn Zoon gegeven. En Hij zál het laten zien. De oogst, die zal onvoorstelbaar groot zijn. Bij God valt de oogst altijd mee.

Wij zijn onderweg naar de ontmoeting met God, als pelgrims. Op de dag dat Jezus terugkomt, dan zullen we verbaasd staan! We zullen elkaar aankijken en het zeggen: 'Het was niet voor niks! Wat we deden, het was niet tevergeefs! Het heeft vrucht gedragen!' En we zullen neerknielen, vol aanbidding, en we juichen, vol vreugde. 'Wie met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien.' Gemeente, vertrouw op Gods trouw! Amen.

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, c.m.van.loon@freeler.nl